

Bakır (serum)

Mevcut yayınların tamamında serum bakır konsantrasyonunun gebelik sırasında, gebelik öncesine göre anlamlı ölçüde yükselme gösterdiği bildirilmektedir.

- (↑) 29 gebenin gebelik boyunca takip edilmesine dayanan bir araştırma sonucunda, serum bakır konsantrasyonunun referans aralığı birinci trimestr için (12. hafta) 10.8 – 37.9 $\mu\text{mol/L}$, ikinci trimestr için (24. hafta) 21.8 – 38.4 $\mu\text{mol/L}$, üçüncü trimestr için (36. hafta) 22.0 – 43.0 $\mu\text{mol/L}$, gebe olmayanlardan oluşan kontrol grubu için ise 11.7 – 20.5 $\mu\text{mol/L}$ olarak belirlenmiştir. Çalışma sonucunda, gebe olmayan kadınlardan oluşan kontrol grubu ile mukayese edildiğinde, serum bakır konsantrasyonunun birinci trimestrde %58, ikinci trimestrde %95, üçüncü trimestrde %111 yüksek bulunmuş olduğu görülmektedir.

Lockitch G. Handbook of Diagnostic Biochemistry and Hematology in Normal Pregnancy. Boca Raton, CRC, 1993

- (↑) Fizyolojik olarak gebelik boyunca serum bakır konsantrasyonunda artma meydana gelmekte, en yüksek değerlere gebeliğin son trimestrinde rastlanmaktadır.

Biochemical values in Clinical Medicine. Eastham RD. 4th edition, Baltimore MD, Williams and Wilkins 1971.

- (↑) 3 kadının gebelik boyunca izlenmesine dayanan bir çalışmada, serum bakır konsantrasyonları ortalaması 0-14. haftalar arasında $32.8 \pm 5.2 \mu\text{mol/L}$, 16-24. haftalar arasında $40.1 \pm 4 \mu\text{mol/L}$, 24-32. haftalar arasında $39.5 \pm 7.4 \mu\text{mol/L}$, 32-40. haftalar arasında $40 \pm 4.9 \mu\text{mol/L}$ bulunmasına karşın bu değerlerin gebe olmayan 36 kadındaki ortalamasının $22.1 \pm 5.45 \mu\text{mol/L}$ olduğu belirlenmiştir.

Physiological variations of serum levels of copper, zinc, iron and manganese. Favier A, Ruffieux D. Biomed Pharmacother 1983;37:462-466.

- (↑) Normal gebelik sırasında maternal serum bakır konsantrasyonunun serüloplazmin sentezindeki artış nedeniyle gebelik öncesine göre iki kata varan oranda yükselbildiği ve anormal sey-

reden gebeliklerde artış oranının daha düşük seviyede kaldığı bildirilmektedir.

Serum copper concentration significantly less in abnormal pregnancies. Buamah PK, Russell M, Milford-Ward A et al. Clin Chem 1984;30:1676-1677.

• (↑) Gebe olmayan 20 kadında ortalama konsantrasyonunun 0.91 ± 0.19 mg L bulunmuş olmasına karşın, 20 gebe kadının izlenmesine dayanan araştırmada, serum bakır konsantrasyonlarının birinci trimestrde 1.48 ± 0.31 mg/L'ye, ikinci trimestrde 1.91 ± 0.25 mg/L'ye ve üçüncü trimestrde 2.20 mg/L'ye yükseldiği belirlenmiştir.

Maternal serum copper and zinc concentrations in normal and small for dates pregnancies. Kiilholma P, Gronroos M, Liukko P. Gynecol Obstet Invest 1984;18:212-216.

• (↑) Gebe olmayan 86 kişilik bir grupta serum bakır konsantrasyonunun 18.6 $\mu\text{mol/L}$ bulunmuş olmasına rağmen, gebe veya oral kontraseptif kullanan kadınların oluşturduğu grupta ortalama konsantrasyonun 28.2 $\mu\text{mol/L}$ bulunduğu bildirilmiştir.

Reference intervals for trace elements in blood: significance of risk factors. Grandjean P, Nielsen GD, Jorgensen PJ et al. Scand J Clin Lab Invest 1992;52:321-337.

• (↑) Serum bakır konsantrasyonunun termde gebelik öncesine göre iki kata varan oranda artış gösterdiği bildirilmektedir.

Serum copper and pregnancy. Dokumov SI. Am J Obstet Gynecol 1968;101:217.